

GRADITELJSKA , PRIRODOSLOVNA I RUDARSKA ŠKOLA VARAŽDIN

Hallerova aleja 3, Varaždin

PRAVILNIK O ZAŠTITI NA RADU

Varaždin, 2016

I.	UVODNE ODREDBE	3
II.	ORGANIZACIJA UREĐIVANJA I PROVOĐENJA ZAŠTITE NA RADU	5
	• Ravnatelj škole	6
	• Ovlaštenici	6
	• Stručnjak za zaštitu na radu	6
	• Neposredni ovlaštenici i službe	7
	• Odbor za zaštitu na radu	12
	• Povjerenici radnika za zaštitu na radu	13
	• Radnici	13
III.	PRAVILA ZAŠTITE NA RADU POSLODAVCA	14
	• Osposobljavanje radnika iz zaštite na radu	14
	• Obavješćavanje	15
	• Laboratoriji, praktikumi, terenska nastava i stručne ekskurzije	16
	• Upoznavanje učenika sa opasnostima na vježbama u laboratorijima, praktikumima, terenskoj nastavi i stručnim ekskurzijama	
	• Poslovi s posebnim uvjetima rada	17
	• Sredstva rada i radni okoliš	18
	• Privremena i zajednička privremena radilišta	19
	• Osobna zaštitna sredstva	19
	• Opasane radne tvari	20
	• Zaštita od požara, evakuacija i spašavanje	21
	• Ozljede na radu i profesionalne bolesti	21
	• Pružanje prve pomoći	21
	• Zaštita nepušača	22
	• Zabrana unošenja i uzimanja alkohola i drugih sredstava ovisnosti	22
	• Osposobljavanje učenika za rad na siguran način	23
IV.	OBVEZE I ODGOVORNOSTI OVLAŠTENIKA	24
V.	OBVEZE I ODGOVORNOST RADNIKA	24
VI.	ZAŠTITA POSEBNIH KATEGORIJA RADNIKA	26
VII.	NADZOR	26
VIII.	ISPRAVE, EVIDENCIJE I IZVJEŠTAJI	26
IX.	PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE	27

Na temelju članka 19. stavka 2. Zakona o zaštiti na radu (NN 71/14, 118/14, 154/14) i članka 57. Statuta Graditeljske, prirodoslovne i rudarska škole, Varaždin, Školski odbor na sjednici održanoj dana 24.05.2016. godine donosi

P R A V I L N I K

O Z A Š T I T I N A R A D U

1. U V O D N E O D R E D B E

Članak 1.

Ovim pravilnikom sukladno djelatnosti, tehnologiji, poslovima s posebnim uvjetima rada, sredstvima rada, opasnim tvarima i broju radnika, a na temelju procjene opasnosti, utvrđuje se organizacija provođenja zaštite na radu, pravila zaštite na radu te prava, obveze i odgovornosti ovlaštenika poslodavca i radnika u dijelu u kojem ta pitanja nisu određena Zakonom o zaštiti na radu, propisima donesenim na temelju njega te kolektivnim ugovorom i ugovorom o radu.

Članak 2.

Otklanjanje opasnosti za zdravlje i život radnika poslodavac osigurava primjenom osnovnih, posebnih i priznatih pravila zaštite na radu. U tom cilju poslodavac utvrđuje organizaciju uređivanja i provođenja zaštite na radu, način izrade programa rada, poslove s posebnim uvjetima rada, način ispitivanja sredstava rada, opasnih radnih tvari, način na koji se mora s njima rukovati, način upotrebe osobnih zaštitnih sredstava rada, opasnih sredstava i opreme, sustav obavješćavanja i upotrebu znakova obavješćavanja, izradu pisanih uputa o sigurnom načinu rada, postupak s ozlijeđenim i oboljelim radnicima, zaštitu nepušača, zabranu unošenja i uzimanja alkohola i drugih sredstava ovisnosti za vrijeme rada, zaštitu posebnih kategorija radnika, prava, dužnosti i odgovornosti ovlaštenika i radnika te unutarnji nadzor.

Poslodavac u cilju uređivanja i provedbe zaštite na radu ovim pravilnikom uređuje i ustroj odbora za zaštitu na radu i izbor povjerenika radnika za zaštitu na radu.

Članak 3.

Otklanjanje opasnosti za život i zdravlje radnika i drugih osoba na radu poslodavac osigurava i primjenom pravila ponašanja u svezi sa zaštitom od požara, postupcima gašenja požara te evakuacija i spašavanja.

Članak 4.

Prilozi koji čine sastavni dio ovog pravilnika su:

- Plan i program osposobljavanja za rad na siguran način
- Popis poslova zaštite na radu
- Plan opremanja objekata i pogona propisanih znakovima sigurnosti i sigurnosnim uputama
- Popis i sadržaj pisanih uputa za provedbu procesa rada u skladu s propisima zaštite na radu
- Popis opreme za pružanje prve pomoći i mjesta za smještaj
- Popis poslova s posebnim uvjetima rada te utvrđenim rokovima pregleda i ispitivanja (sadržaj procjene opasnosti)
- Popis sredstva rada s utvrđenim rokovima pregleda i ispitivanja (sadržaj procjene opasnosti)
- Popis radnih mjesta na kojima se koriste osobna zaštitna sredstva (sadržaj procjene opasnosti)
- Spisak radnih mjesta na kojima se imenuju ovlaštenik poslodavca i neposredni ovlaštenici
- Isprave, evidencije i izvješća iz zaštite na radu.

Članak 5.

Projektna dokumentacija, tehnička dokumentacija, elaborat o procjeni opasnosti, analize, nalazi, zapisnici, obavijesti, uvjerenja, svjedodžbe, stručna mišljenja, izvještaji i druge isprave na temelju kojih se potvrđuje stanje zaštite na radu i primjena pravila zaštite na radu evidentiraju se i pohranjuju u zbirku isprava.

Članak 6.

Isprave iz prethodnih članaka pohranjuju se i čuvaju kod stručnjaka zaštite na radu, s tim da se pretisci ili originali tih isprava čuvaju i pohranjuju kod ravnatelja ili odgovarajuće službe.

II. ORGANIZACIJA UREĐIVANJA I PROVOĐENJA ZAŠTITE NA RADU

Članak 7.

Sve poslove zaštite na radu u skladu s ovim pravilnikom i drugim propisima organizira, uređuje, nadzire i prati njihovu primjenu ravnatelj škole.

Članak 8.

Određene stručne, savjetodavne i druge poslove zaštite na radu obavljaju osobe ovlaštene i osposobljene za obavljanje poslova zaštite na radu, sukladno popisu poslova zaštite na radu.

Članak 9.

Stručne poslove zaštite na radu obavljaju stručne i druge službe u sklopu svojeg djelokruga.

Poslove zaštite na radu obavljaju i imaju posebna ovlaštenja: odbor za zaštitu na radu, povjerenik radnika za zaštitu na radu, radnici i udruge sindikata.

Članak 10.

Izvršavanje poslova zaštite na radu, za čije obavljanje poslodavac nije u mogućnosti osigurati stručno provođenje (nema odgovarajuće kadrove, instrumente i slično), ravnatelj škole može ugovoriti s vanjskom stručnom organizacijom ovlaštenom za obavljanje tih poslova.

Članak 11.

Poslodavac može imenovati ovlaštenika poslodavca i neposredne ovlaštenike.

Neposredni ovlaštenici poslodavca mogu biti radnici koji rukovode radom najmanje jednog radnika ili grupom učenika.

Članak 12.

Poslove, prava, dužnosti, ovlaštenja i odgovornosti ovlaštenika, poslodavac i ovlaštenik utvrđuju ugovorom u radu ili aneksom postojećeg ugovora o radu odnosno drugim aktom, a sadržaje i opseg tih poslova ovisno o djelatnosti, tehnologiji i opsegu opasnosti, odabiru iz popisa poslova koji je prilog ovom pravilniku.

➤ **Ravnatelj škole**

Članak 13.

Ravnatelj škole je dužan osigurati uređivanje i provođenje zaštite na radu sukladno odredbama Zakona, podzakonskih propisa, tehničkih normi, kolektivnog ugovora i ovog pravilnika.

Ravnatelj škole obavlja sljedeće poslove zaštite na radu:

- donosi opće akte iz zaštite na radu s priložima
- donosi izmjene i dopune općih akata iz zaštite na radu i njihovih priloga
- prati izvršenje plana i programa zaštite na radu
- donosi i prihvaća elaborat o procjeni opasnosti
- prihvaća izvješća o stanju zaštite na radu i obavljanja poslova zaštite na radu
- ugovara usluge sa službama medicine rada radi osiguranja i ostvarivanja specifične zdravstvene zaštite
- donosi odluke i rješenje o provedbi odredaba ovog pravilnika i drugih poslova iz zaštite na radu.

➤ **Ovlaštenici**

Članak 14.

Ovlaštenici poslodavca odgovorni su za obavljanje poslova zaštite na radu, koji su utvrđeni u ugovoru o radu ili drugim aktom, neposredno ravnatelju škole.

➤ **Stručnjak za zaštitu na radu**

Članak 15.

Stručnjak zaštite na radu odgovoran je za poslove koje obavlja neposredno ravnatelju škole, neovisno o tome u kojem dijelu organizacijski pripada.

Članak 16.

Stručnjak zaštite na radu ima slijedeće zadatke:

- priprema materijale za izradu plana i programa mjera zaštite na radu
- surađuje s pravnom službom u izradi normativnih akata iz područja zaštite na radu
- organizira uz suglasnost ravnatelja osposobljavanje radnika iz zaštite na radu i o tome vodi evidenciju
- kontrolira izvršavanje periodičkih pregleda i ispitivanja strojeva i uređaja
- brine o evidencijama o povredama na radu i o oboljelima u svezi s radom
- stalno prati propise iz zaštite na radu i inicira njihovu primjenu
- obavlja i sve obveze u skladu sa zakonom o zaštiti na radu.

Članak 17.

U slučaju iz stava 4 člana 20 ZZNR (kada nadležno ministarstvo odobri obavljanje poslova zaštite na radu prema odredbama čl. 19 ZZNR) sve poslove stručnjaka zaštite na radu koji su predmet ovog Pravilnika obavlja ovlaštena ustanova s kojom škola sklopi ugovor o obavljanju poslova zaštite na radu

➤ **Neposredni ovlaštenici i službe**

Članak 18.

Poslove zaštite na radu obavljaju za svoja područja neposredni ovlaštenici:

- kemijskog laboratorija
- mikrobiološkog laboratorija
- prehrambenog praktikuma
- geomehaničkog laboratorija
- geomehaničkog bušenje i održavanja bušaćih strojeva i alata
- kotlovnice
- praktične i stručne nastave
- građevinskog praktikuma

Neposredne ovlaštenike imenuje ravnatelj škole posebnom odlukom.

Članak 19.

Neposredni ovlaštenici iz čl. 18 dužni su osigurati da u njihovim područjima sva sredstva rada prije upotrebe budu u ispravnom stanju, odnosno osigurati ispravnost sredstvima rada u smislu primjene pravila zaštite na radu s tim sredstvima.

Članak 19.a

Neposrednim ovlaštenicima kemijskog laboratorija, mikrobiološkog laboratorija, prehrambenog praktikuma i geomehaničkog laboratorija prenose se slijedeće ovlasti:

- da se na poslove ne rasporedi radnik koji nije osposobljen za rad na siguran način,
- da isključi iz uporabe strojeve i uređaje te osobna zaštitna sredstva koja nisu ispravna,
- da se u laboratorijima radi sukladno odredbama Zakona o zaštiti na radu, propisa donesenih na temelju njega, drugih propisa zaštite na radu, uputa poslodavca, odnosno proizvođača strojeva i uređaja, osobnih zaštitnih sredstava i radnih tvari, te da koriste propisana osobna zaštitna sredstva,
- da učeniku ne dozvoli rad ako ga obavlja suprotno odredbi iz prethodnog podstavka,
- da osigura da se u laboratoriju za vrijeme rada ne piju alkoholna pića te uzimaju druga sredstva ovisnosti, odnosno da zabrani rad radnicima i učenicima koji su na radu u laboratoriju pod utjecajem alkohola i drugih sredstava ovisnosti te da ih udalji s rada.
- da osigura obavijesti i upute za siguran rad u laboratoriju (u obliku knjižica, upute izvještene na zid ili uz stroj)
- da osigura primjenu pravila zaštite na radu pri korištenju opasnih radnih tvari
- da sudjeluje u provedbi evakuacije djelujući protiv eventualnih pojava paničnog ponašanja i da usmjerava učenike k odgovarajućim evakuacijskim izlazima, provjerava da li su u postupku evakuacije sve osobe napustile prostorije te zatvara vrata prostorija

Članak 19.b

Neposrednim ovlaštenicima geomehaničkog bušenje i održavanja bušućih strojeva i alata prenose se slijedeće ovlasti:

- da se na poslove s posebnim uvjetima rada ne rasporedi radnik za kojeg na propisani način nije utvrđeno da ispunjava tražene uvjete, odnosno da se radnik koji tražene uvjete više ne ispunjava ne zadrži na poslovima s posebnim uvjetima za rad,
- da se na poslove ne rasporedi radnik koji nije osposobljen za rad na siguran način,
- da pri poslovima bušenja učenici rade pod nadzorom
- da isključi iz uporabe strojeve i uređaje te osobna zaštitna sredstva koja nisu ispravna,
- da se u na radilištima radi sukladno odredbama Zakona o zaštiti na radu, propisa donesenih na temelju njega, drugih propisa zaštite na radu, uputa poslodavca, odnosno proizvođača strojeva i uređaja, osobnih zaštitnih sredstava i radnih tvari, te da koriste propisana osobna zaštitna sredstva,
- da radniku, odnosno učeniku zabrani rad ako ga obavlja suprotno odredbi iz prethodnog podstavka,
- da osigura da se na radilištima za vrijeme rada ne piju alkoholna pića te uzimaju druga sredstva ovisnosti, odnosno da ne dozvoli rad radnicima i učenicima koji su na radu pod utjecajem alkohola i drugih sredstava ovisnosti te da ih udalji s rada.
- da osigura obavijesti i upute za siguran rad (u obliku knjižica, upute izvještene na zid ili uz stroj)
- da osigura primjenu pravila zaštite na radu pri korištenju opasnih radnih tvari
- da sa radnikom svladava praktične specijalističke sadržaje programa osposobljavanja, sve dok nije siguran da radnik poslove radnog mjesta može obavljati samostalno bez opasnosti za sebe i svoju okolinu te da izvrši ocjenu praktične osposobljenosti
- da za provedbu zaštite na privremenim radilištima sudjeluje u izradi plana uređenja radilišta
- da osigura provedbu prve pomoći i vodi brigu o sanitetskom materijalu na privremenim radilištima
- da u slučaju ozljede na radu na radilištu u suradnji sa stručnjakom zaštite na radu osigura postupanje u skladu s propisima (izvijestiti inspekciju rada o smrtnoj, teškoj ili skupnoj ozljedi odmah po nastanku događaja, a u daljnjem roku od 48 sati dostaviti joj propisano izvješće na obrascu OIR-1)

Članak 19.c

Neposrednim ovlaštenicima kotlovnice prenose se slijedeće ovlasti:

- da se na poslove s posebnim uvjetima rada ne rasporedi radnik za kojeg na propisani način nije utvrđeno da ispunjava tražene uvjete, odnosno da se radnik koji tražene uvjete više ne ispunjava ne zadrži na poslovima s posebnim uvjetima za rad,
- da se na poslove ne rasporedi radnik koji nije osposobljen za rad na siguran način,
- da isključi iz uporabe strojeve i uređaje te osobna zaštitna sredstva koja nisu ispravna,
- da se u kotlovnici radi sukladno odredbama Zakona o zaštiti na radu, propisa donesenih na temelju njega, drugih propisa zaštite na radu, uputa poslodavca, odnosno proizvođača strojeva i uređaja, osobnih zaštitnih sredstava i radnih tvari, te da koriste propisana osobna zaštitna sredstva,
- da radniku zabrani rad ako ga obavlja suprotno odredbi iz prethodnog podstavka,
- da osigura da se u kotlovnici za vrijeme rada ne piju alkoholna pića te uzimaju druga sredstva ovisnosti, odnosno da zabrani rad radnicima koji su na radu u kotlovnici pod utjecajem alkohola i drugih sredstava ovisnosti te da ih udalji s rada.
- da osigura obavijesti i upute za siguran rad (u obliku knjižica, upute izveštene na zid ili uz stroj)
- da osigura primjenu pravila zaštite na radu pri korištenju opasnih radnih tvari
- da sa novim radnikom svladava praktične specijalističke sadržaje programa osposobljavanja, sve dok nije siguran da radnik poslove radnog mjesta može obavljati samostalno bez opasnosti za sebe i svoju okolinu te da izvrši ocjenu praktične osposobljenosti
- da osigura provedbu prve pomoći, vodi brigu o sanitetskom materijalu i čistoći u kotlovnici
- da u slučaju ozljede na radu radnika kojemu je nadređen u suradnji sa stručnjakom zaštite na radu osigura postupanje u skladu s propisima (izvijestiti inspekciju rada o smrtnoj, teškoj ili skupnoj ozljedi odmah po nastanku događaja, a u daljnjem roku od 48 sati dostaviti joj propisano izvješće na obrascu OIR-1)

- da sudjeluje u provedbi evakuacije prema izrađenom planu evakuacije i spašavanja

Članak 19.d

Neposrednim ovlaštenicima građevinskog praktikuma prenose se slijedeće ovlasti:

- da se prije rada u građevinskom praktikumu učenik osposobi za rad na siguran način
- da isključi iz uporabe strojeve i uređaje te osobna zaštitna sredstva koja nisu ispravna,
- da se u građevinskom praktikumu radi sukladno odredbama Zakona o zaštiti na radu, propisa donesenih na temelju njega, drugih propisa zaštite na radu, uputa poslodavca, odnosno proizvođača strojeva i uređaja, osobnih zaštitnih sredstava i radnih tvari, te da koriste propisana osobna zaštitna sredstva,
- da radniku, odnosno učeniku ne dozvoli rad ako ga obavlja suprotno odredbi iz prethodnog podstavka,
- da osigura da se u građevinskom praktikumu za vrijeme rada ne piju alkoholna pića te uzimaju druga sredstva ovisnosti, odnosno da zabrani rad radnicima i učenicima koji su na radu u građevinskom praktikumu pod utjecajem alkohola i drugih sredstava ovisnosti te da ih udalji s rada.
- da osigura obavijesti i upute za siguran rad (u obliku knjižica, upute izvještene na zid ili uz stroj)
- da osigura primjenu pravila zaštite na radu pri korištenju opasnih radnih tvari
- da osigura provedbu prve pomoći i vodi brigu o sanitetskom materijalu u građevinskom praktikumu
- da sudjeluje u provedbi evakuacije djelujući protiv eventualnih pojava paničnog ponašanja i da usmjerava učenike k odgovarajućim evakuacijskim izlazima, provjerava da li su u postupku evakuacije sve osobe napustile prostorije te zatvara vrata prostorija

Članak 19.e

Neposrednim ovlaštenicima praktične i stručne nastave prenose se slijedeće ovlasti:

- da osigura da učenici prije odlaska na stručnu praksu prođu postupak definiran u odredbama čl. 69. i 71. ovog pravilnika.

Članak 20.

Tajnica je u suradnji sa stručnjakom zaštite na radu dužna pripremiti nacрте općih akata, odluka, ugovora o radu, ugovora sa stručnim organizacijama, ugovora sa medicinom rada, odluka i drugih pisanih akata.

Članak 21.

Ovlaštenik poslodavca je u suradnji sa stručnjakom zaštite na radu dužan upućivati radnike na zdravstvene preglede i voditi o tome evidencije.

Članak 22.

Neposrednim ovlaštenici iz čl. 18 dužni su prilikom nabave sredstava rada utvrditi zajedno s stručnjakom zaštite na radu da li sredstva rada zadovoljavaju pravila zaštite na radu.

To su isto dužni provjeriti i prilikom nabave osobnih zaštitnih sredstava, isto tako u suradnji sa stručnjakom zaštite na radu.

Članak 23.

Neposrednim ovlaštenici iz čl. 18 dužni je postupati po pravilima zaštite na radu, posebno u vezi s opasnim tvarima, njihovim rukovanjem i izdavanjem.

Voditelji praktične i stručne nastave ne smiju uputiti učenika na praktičnu i stručnu nastavu ako nisu osposobljeni za siguran rad i protupožarnu zaštitu.

➤ **Odbor za zaštitu na radu**

Članak 24.

Članove odbora za zaštitu na radu imenuje ravnatelj škole.

Odbor čine: ravnatelj škole ili ovlaštenik poslodavca, povjerenik za zaštitu na radu, specijalist medicine rada, stručnjak zaštite na radu, odnosno predstavnik ustanove s kojom škola ima sklopljen ugovor o obavljanju poslova zaštite na radu.

Članak 25.

Predsjednik odbora za zaštitu na radu je poslodavac ili njegov ovlaštenik.

Mandat članova odbora za zaštitu na radu traje 4 godine.

➤ **Povjerenici radnika za zaštitu na radu**

Članak 26.

Radnici između sebe imenuju povjerenika radnika za zaštitu na radu. Povjerenik se bira na vrijeme od 3 godine.

➤ **Radnici**

Članak 27.

Radnici su dužni obavljati poslove zaštite na radu sukladno Zakonu o zaštiti na radu, kolektivnim ugovorom i ugovoru o radu i ovim pravilnikom.

Odgovornost za povredu radnih obaveza radnika utvrđena je u članku 77. ovog pravilnika, a za prekršaj kaznenim odredbama Zakona.

III. PRAVILA ZAŠTITE NA RADU POSLODAVCA

➤ Osposobljavanje radnika iz zaštite na radu

Članak 28.

Osposobljavati se iz zaštite na radu dužni su:

- radnici za koje je procjenom opasnosti utvrđeno da se moraju osposobljavati za rad na siguran način
- poslodavci iz područja zaštite na radu
- radnici koji obavljaju određene poslove zaštite na radu (ovlaštenici i povjerenik radnika)
- radnici određeni za provedbu evakuacije i spašavanja
- radnici određeni za pružanje prve pomoći
- svi radnici po programu za gašenje požara.

Članak 29.

Radnici koji se, na temelju procjene opasnosti, nisu dužni osposobljavati za rad na siguran način po programima za osposobljavanje radnika za rad na siguran način, dužni su se u posebnim oblicima i po posebnim programu informirati o vrstama i opsegu opasnosti, te načinu otklanjanja tih opasnosti.

Članak 30.

Sadržaj programa osposobljavanja za rad na siguran način utvrđuju se ovisno o procjeni opasnosti, a sastoji se od teoretskog i praktičnog dijela.

Programima moraju biti obuhvaćeni sadržaji o postupcima za siguran način rada.

Plan i programe osposobljavanja donosi ravnatelj škole i sastavni su dio ovog pravilnika.

Članak 31.

Osposobljavanje po utvrđenim programima može se u cijelosti povjeriti ovlaštenoj vanjskoj stručnoj organizaciji.

Članak 32.

Provjera znanja provodi se testovima znanja ili usmenim ispitivanjem, a ocjena praktične osposobljenosti promatranjem i ocjenom radnih postupaka na radnom mjestu na kojemu radnik radi. Praktično osposobljavanje provodi ovlašteni voditelj osposobljavanja u suradnji sa neposrednim voditeljem koji daje ocjenu praktičnog dijela.

Članak 33.

Nakon završenog osposobljavanja i provjere osposobljenosti radniku izdaje se Uvjerenje. Uvjerenje izdaje i potpisuje za to ovlaštena osoba.

Članak 34.

Radnika koji ne zadovolji i na trećoj provjeri ravnatelj škole može rasporediti na drugo radno mjesto (uz prethodnu provjeru osposobljenosti za to radno mjesto) ili s njim raskinuti ugovor o radu.

Članak 35.

Osposobljavanje i provjera osposobljavanje obavlja se u radno vrijeme.

Članak 36.

Za osposobljavanje poslodavac je dužan osigurati stručne osobe, prostor, potrebnu dokumentaciju i didaktička sredstva.

➤ **Obavješćavanje**

Članak 37.

Poslodavac je dužan na prikladni način obavijestiti radnike o stanju zaštite na radu. Obavješćavanje se provodi postavljanjem znakova sigurnosti i sigurnosnih uputa utvrđenih u prilogu ovog pravilnika.

Voditelji laboratorija i praktikuma dužni su izvjesiti sigurnosne oznake i upute za rad na siguran način u laboratorijima, odnosno praktikumima.

➤ **Laboratoriji, praktikumi, terenska nastava i stručne ekskurzije**

Članak 38.

Nastavnici u laboratoriju, odnosno praktikumu, terenskoj nastavi i stručnim ekskurzijama su dužni:

- obustaviti rad čim primjete ili saznaju da je neposredno ugrožen život ili zdravlje radnika ili učenika.
- osobno rukovoditi izvođenju opasnih vježbi
- osiguravati pravodobni pregled strojeva i uređaja
- radnika ili učenika koji nakon upozorenja ne primjene propisane mjere zaštite na radu odmah udaljiti s mjesta rada, odnosno vježbi ili predavanja i o tome izvijestiti razrednika i ravnatelja škole
- udaljiti iz laboratorija, odnosno praktikuma radnika ili učenika koji je pod utjecajem alkohola, droga ili omamljujućih sredstva
- poslova opasne po život i zdravlje obavljati samo u okviru svoje stručnosti, ili ih povjeriti radnicima koji su stručno osposobljeni za takve poslove i koji su upoznati s opasnostima koje prate takve poslove
- proširivati i upotpunjavati svoja znanja iz područja zaštite na radu, te surađivati sa stručnjakom zaštite na radu na svim područjima koja se odnose na primjenu mjera i propisa iz područja zaštite na radu
- pružiti stručnu pomoć unesrećenom ukoliko su za to osposobljeni
- podnijeti prijavu razredniku o učenicima koji se ne pridržavaju propisanih mjera zaštite na radu, a naročito protiv onih koji odbijaju upotrebu sredstva za osobnu zaštitu

➤ **Upoznavanje učenika sa opasnostima na vježbama u laboratorijima, praktikumima, terenskoj nastavi i stručnim ekskurzijama**

Članak 39.

Prije raspoređivanja na poslove i radne zadatke, učenici moraju biti upoznati sa opasnostima, štetnostima i naporima koje su prisutne u laboratoriju, odnosno praktikumu, terenskoj nastavi i stručnim ekskurzijama u skladu s procjenom opasnosti. Nastavnici su dužni učenicima objasniti izvore opasnosti, predočavajući im na pogodan način i eventualne posljedice po zdravlje i život te uporabu osobnih zaštitnih sredstva. Dužni su obratiti posebnu pažnju na ponašanje učenika pri izvođenju vježbi, obilaziti ih i

po potrebi ponavljati upozorenja na izvore opasnosti i provjeravati znanje učenika o izvorima opasnosti.

Članak 39.b

Kod terenske nastave i stručnih ekskurzija potrebno je:

- predvidjeti sigurnosne mjere tijekom puta, zaštitne mjere od neprimjerenog ponašanja te od izlaganja utjecaju sredstava ovisnosti, alkoholnih pića i duhanskih proizvoda
- upoznati učenike s pravilima ponašanja na terenu i unutar firmi koje se posjećuju
- pridržavati se pravila izdatih od Ministarstva

Članak 40.

Za terenski nastavu i stručne ekskurzije učenicima je potrebno dati pisane upute za rad, a oni moraju potpisom potvrditi da su ih zaprimili.

Članak 41.

Roditelj, odnosno skrbnik mora svojim potpisom potvrditi da učenik može biti učesnik terenske nastave, odnosno stručne ekskurzije te da nema zdravstvenih i psihofizičkih zapreka.

Roditelj, odnosno skrbnik dužan je upozoriti o bolesti ili drugoj okolnosti koja bi mogla onemogućavati ili ometati učenika na terenskoj nastavi, odnosno stručnoj ekskurziji ili koja ugrožava život i zdravlje drugih učenika.

➤ **Poslovi s posebnim uvjetima rada**

Članak 42.

Poslovi s posebnim uvjetima rada utvrđeni su procjenom opasnosti.

Na poslove s posebnim uvjetima rada radnika se može rasporediti tek nakon što je utvrđeno da ispunjava uvjete utvrđene posebnim pravilima zaštite na radu.

Članak 43.

Ispunjava li radnik uvjete navedene u prethodnom članku ocjenjuje opća služba poslodavca, a nadzor nad tim ispunjava li radnik propisane uvjete za rad na mjestu s

posebnim uvjetima rada obavlja ovlaštenik poslodavca u dijelu procesa na kojem će radnik raditi.

Članak 44.

Kontrolu periodičkih pregleda radnika u utvrđenim rokovima organizira ovlaštenik poslodavca u suradnji sa stručnjakom zaštite na radu, koji s propisanim uvjetima upućuje radnika na liječnički pregled.

Popis poslova s posebnim uvjetima rada te utvrđenim opsegom i rokovima pregleda utvrđen je procjenom opasnosti i čini sastavni dio ovog pravilnika.

➤ **Sredstva rada i radni okoliš**

Članak 45.

Ispitivanje sredstava rada s povećanim opasnostima i radnog okoliša u utvrđenim rokovima organizira poslodavac u suradnji sa stručnjakom za zaštitu na radu.

Članak 46.

Ispitivanje sredstava rada s povećanim opasnostima i radnog okoliša obavlja stručna organizacija s ovlaštenjem za obavljanje tih poslova.

Članak 47.

O ispitanim sredstvima rada s povećanim opasnostima i radnom okolišu sastavlja se zapisnik i izdaje uvjerenje u skladu sa ovlasnicom.

Članak 48.

Ispitana sredstva s povećanim opasnostima i uređaji koji ne zadovoljavaju osnovna pravila zaštite na radu isključuju se iz pogona sve do njihova osposobljavanje za daljnji rad u smislu primjene pravila zaštite na radu, a u radnom okolišu koji ne zadovoljava osnovna pravila zaštite na radu prekida se rad.

Odluku o tome donosi ovlaštenik poslodavca odnosno poslodavac.

O zabrani rada na pojedinim strojevima i uređajima ovlaštenik poslodavca dužan je odmah obavijestiti ravnatelja škole.

Popis sredstava rada s povećanim opasnostima te radnih prostorija i radnih prostora s utvrđenim rokovima pregleda i ispitivanja utvrđen je procjenom opasnosti i čini sastavni dio ovog pravilnika.

➤ **Privremena i zajednička privremena radilišta**

Članak 49.

Prijavljivanje privremenih i zajedničkih privremenih radilišta obavljaju službe i radnici koje za to odredi poslodavac.

Planove uređenja privremenih i zajedničkih privremenih radilišta izrađuje stručnjak zaštite na radu u suradnji s voditeljem bušenja.

➤ **Osobna zaštitna sredstva**

Članak 50.

Ovisno o procjeni opasnosti i popisu poslova na kojima se moraju upotrebljavati osobna zaštitna sredstva s naznakom sredstva, nabavu osobnih zaštitnih sredstva u dostatnim količinama osigurava služba nabave nakon pribavljenog mišljenja stručnjaka zaštite na radu.

Članak 51.

Ako osobno zaštitno sredstvo nije izrađeno u skladu s hrvatskom normama i nije atestirano, ovlaštenik poslodavca koji je ugovorom o radu dužan obavljati te poslove određuje da ta sredstva ispita ovlaštena stručna organizacija.

Članak 52.

Prilikom uporabe osobnih zaštitnih sredstava radnik se mora držati pravila zaštite na radu, uputa proizvođača te uputa ovlaštenika poslodavca. Upute o korištenju osobnih zaštitnih sredstava prilikom davanja na korištenje mora dati ovlaštenik poslodavca. Ako su upute pisane na stranom jeziku, ovlaštenik ih mora dati prevesti na hrvatski jezik.

Članak 53.

Radnik se ne smije koristiti osobnim zaštitnim sredstvom koje mu nije povjereno i za korištenje kojeg nije osposobljen.

Radnik je dužan čuvati, održavati i koristiti se osobnim zaštitnim sredstvima sukladno pravilima zaštite na radu.

Radnik ne smije popravljati ili obnavljati bilo kakve izmjene na osobnom zaštitnom sredstvu ili zaštitnoj napravi, osim kada je za to osposobljen ili ovlašten

Radnik ne smije odnositi osobna zaštitna sredstva izvan radnih prostorija i prostora, osim radi održavanja čistoće tih sredstava.

Članak 54.

Radnicima se zamjenjuju uništena ili dotrajala osobna zaštitna sredstva samo uz povrat starih u skladište, o čemu se vodi propisana evidencija.

Popis radnih mjesta na kojima se koriste osobna zaštitna sredstva utvrđen je procjenom opasnosti i čini sastavni dio ovog pravilnika.

➤ **Opasane radne tvari**

Članak 55.

Pri korištenju opasnih i štetnih tvari moraju se pri radu primjenjivati sva pravila zaštite na radu u skladu s drugim propisima i uputama proizvođača te osigurati da su opasne i štetne tvari označene na propisani način.

Članak 56.

Sve opasne i štetne tvari koje se koriste kod laboratorijskih vježbi moraju biti popisane, a popis tih tvari mora se dostaviti stručnjaku zaštite na radu.

Članak 57.

Korištenje opasnih i štetnih tvari, njihovo skladištenje i odlaganje nadziru ovlaštenici poslodavaca, svaki u svojem djelokrugu i voditelj laboratorija.

Popis opasnih radnih tvari utvrđen je procjenom opasnosti i čini sastavni dio ovog pravilnika.

➤ **Zaštita od požara, evakuacija i spašavanje**

Članak 58.

U slučaju događaja koji može ugroziti život i zdravlje radnika, učenika i ostalih prisutnih osoba ako ostanu u prostorijama i prostorima poslodavca, neposredni voditelj evakuacije i spašavanja dužan je organizirati i osigurati evakuaciju i spašavanje radnika, učenika i drugih osoba iz poslovnih prostorija i prostora.

Članak 59.

Obveze iz prethodnog članka ostvaruju se u skladu s planom evakuacije i spašavanja u slučaju požara, eksplozija, prirodnih nepogoda i drugih pojava koje mogu ugroziti živote i zdravlje radnika i učenika.

Plan evakuacije i spašavanja sastavni je dio ovog pravilnika.

➤ **Ozljede na radu i profesionalne bolesti**

Članak 60.

Postupke i poslove u slučaju ozljede na radu ili profesionalne bolesti organizira ili obavlja poslodavac, odnosno njegov ovlaštenik u suradnji sa stručnjakom zaštite na radu.

➤ **Pružanje prve pomoći**

Članak 61.

U slučaju ozljede na radu radnik koji se zatekne na mjestu događaja dužan je o tome hitno izvijestiti radnika osposobljenog i zaduženog za pružanje prve pomoći i neposrednog ovlaštenika poslodavca, stručnjaka zaštite na radu te ravnatelja škole.

Članak 62.

Neposredni ovlaštenik poslodavca i stručnjak zaštite na radu dužni su bez odgode doći na mjesto događaja i:

- ukloniti izvor opasnosti, a ako to nije u opasnosti, evakuirati radnika iz prostora u kojem je nastala ozljeda
- organizirati pružanje prve pomoći

- prema potrebi, pozvati hitnu medicinsku pomoć i organizirati prijevoz ozlijeđenog radnika na liječenje u zdravstvenu ustanovu
- o događaju, naravi ozljede i poduzetim mjerama odmah izvijestiti ravnatelja škole.

Popis sredstava i opreme za pružanje prve pomoći i mjesta za smještaj čine sastavni dio ovog pravilnika.

➤ **Zaštita nepušača**

Članak 63.

Zabranjeno je pušenje u svim radnim prostorijama i na svim prostorima škole.

➤ **Zabrana unošenja i uzimanja alkohola i drugih sredstava ovisnosti**

Članak 64.

Kontrola unošenja alkohola i drugih sredstava ovisnosti obavlja se na ulazima u školu, prostorije i prostore poslodavca.

Kontrolu obavlja radnik kojeg za to odredi ravnatelj škole ili ovlaštenik poslodavca.

Članak 65.

Provjeru alkoholiziranosti i prepoznavanje simptoma uzimanja drugih sredstava ovisnosti obavlja stručnjak za zaštitu na radu ili voditelj smjene, odnosno radnik koji je osposobljen i ovlašten za obavljanje tih poslova.

Osposobljavanje za utvrđivanje alkoholiziranosti obavlja stručna ustanova.

Članak 66.

Ravnatelj škole i stručnjak za zaštitu na radu odgovorni su za nabavu i čuvanje kompleta pribora odnosno uređaja za provjeru alkoholiziranosti radnika.

Članak 67.

O obavljenoj provjeri alkoholiziranosti sastavlja se zapisnik.

U zapisnik se obavezno upisuju osobni podaci o radniku, podaci o mjestu na koje je raspoređen, okolnosti koje su uzrokovale provjeru alkoholiziranosti, datum, sat,

mjesto i rezultat provjere, te izjave radnika čija e alkoholiziranost provjerava, ostalih prisutnih radnika i vođitelja pogona.

Odbijanje radnika da potpiše zapisnik ili odbije provjeru ne utječe na valjanost zapisnika kao dokaznog materijala.

Zapisnik se predlaže odluci o privremenom udaljenju radnika s radnog mjesta ili iz tvrtke.

Članak 68.

U slučaju osnovane sumnje da je radnik pod utjecajem raznih drugih sredstava ovisnosti neposredni vođitelj poslova dužan je zabraniti radniku daljnji rad, te ga uputiti nadležnom liječniku radi ocjene radne sposobnosti.

➤ **Osposobljavanje učenika za rad na siguran način**

Članak 69.

Učenike koji se upućuju na praktičnu i stručnu nastavu moraju se osposobiti za siguran rad i protupožarnu zaštitu te se mora provesti provjera osposobljenosti.

Članak 70.

Nakon završenog osposobljavanja i provjere osposobljenosti učeniku se izdaje Uvjerenje s kojim se upućuje na praktičnu nastavu.

Članak 71.

Škola provodi teoretsko osposobljavanje iz osnova zaštite na radu, a posebni dio, (koji ovisi o specifičnostima radnog procesa kod poslodavca kod kojeg se učenik upućuje na praksu), i provjeru praktične osposobljenosti dužan je provesti sam poslodavac (u skladu sa propisima i u suradnji s vođiteljem stručne prakse) ako će učenik kod njega raditi samostalno (bez nadzora osposobljenih radnika) na poslovima koji nisu s posebnim uvjetima rada.

Teoretsko osposobljavanje iz osnova zaštite na radu i provjeru znanja provode ovlaštenik ili stručnjak zaštite na radu koji su za to osposobljeni.

IV. OBVEZE I ODGOVORNOSTI OVLAŠTENIKA

Članak 72.

Prava, obveze i odgovornosti poslodavca utvrđeni su Zakonom o zaštiti na radu. Odgovornost poslodavca za uređivanje i provođenje zaštite na radu, odnosno odgovornost za prekršaj, utvrđena je kaznenim odredbama Zakona o zaštiti na radu i Zakona o radu.

Članak 73.

Prava, obveze i ovlaštenja ovlaštenika utvrđuju se ugovorom o radu ili ovim pravilnikom koji je sastavni dio ovog pravilnika.

Odgovornost ovlaštenika poslodavca za prekršaj utvrđena je kaznenim odredbama Zakona o zaštiti na radu i ovim pravilnikom.

Članak 74.

Radnici na koje poslodavac nije prenio ovlaštenje na propisani način, neposredni rukovodioci, voditelji i sl. imaju obveze ovisno o opisu njihovih poslova i zadataka, a odgovorni su za povredu radne obveze u članku 75. ovog pravilnika.

V. OBVEZE I ODGOVORNOST RADNIKA

Članak 75.

Prava i obveze radnika utvrđena su Zakonom o zaštiti na radu, zakonom o radu i ovim pravilnikom.

Članak 76.

Odgovornost radnika utvrđena je propisima iz prethodnog članka i ovim pravilnikom.

Članak 77.

Radnik čini težu povredu radne obveze ako:

- ne izvršava dužnosti iz zaštite na radu propisane zakonom, podzakonskim aktima, tehničkim normama, kolektivnim ugovorom, ugovorom o radu i odredbama ovog pravilnika;
- poslove radnog mjesta obavlja suprotno pravilima zaštite na radu;

- ne pristupi obrazovanju i osposobljavanju za samostalan rad na siguran način ili ne pristupi provjeri znanja za samostalan rad na siguran način;
- propusti ili odbije raditi pod nadzorom radnika osposobljenog za rad na siguran način dok uspješno ne obavi provjeru svoje osposobljenosti za rad na siguran način
- odbije prihvatiti raspored na drugo radno mjesto za koje se može osposobiti za samostalan rad na siguran način, ako u tri pokušaja nije zadovoljio na provjeri osposobljenosti za rad na siguran način
- odbije napustiti mjesto rada kada to od njega zatraži odgovorni voditelj poslova radi sigurnosti i zaštite zdravlja;
- ne prekine rad kada su mu izravno ugroženi život i zdravlje, zato što nisu primijenjena pravila zaštite na radu
- ne obavi pravodobno liječnički pregled na koji ga uputi odgovorni voditelj poslova ili nadležna služba;
- radeći suprotno pravilima zaštite na radu ugrozi sigurnost ili zdravlje drugih radnika;
- ne koristi se osobnim zaštitnim sredstvima ili zaštitnim napravama;
- ne koristi se osobnim zaštitnim sredstvima na način utvrđen ovim pravilnikom;
- ako ošteti ili ukloni oznake upozorenja ili uputa iz zaštite na radu;
- odbije udaljiti se s mjesta rada ili iz tvrtke kada je zatečen da radi pod utjecajem alkohola ili drugih sredstava ovisnosti;
- odbije pristupiti provjeri zdravstvene sposobnosti ili provjeri radi li pod utjecajem alkohola;
- tijekom rada konzumira alkoholna pića ili druga sredstva ovisnosti ili ih unosi u prostore i prostorije poslodavca;
- puši na mjestu na kojem je to izričito zabranjeno zbog opasnosti od požara i eksplozije

VI. ZAŠTITA POSEBNIH KATEGORIJA RADNIKA

Članak 78.

Poslovi na kojima ne smiju raditi radnici mlađi od 18 godina, radnici sa smanjenom radnom sposobnošću, žene, trudnice i radnici stariji od 60 godina utvrđuju se u elaboratu o procjeni opasnosti, a sukladno odredbama Zakona o radu i Zakona o zaštiti na radu.

Navedene kategorije radnika ne smiju se u skladu s tim raspoređivati na poslove s posebnim uvjetima rad, na rad u smjenama i na druge poslove koji mogu štetno utjecati na njihovo zdravlje.

VII. NADZOR

Članak 79.

Nadzor nad provođenjem poslova zaštite na radu obavlja se na temelju Zakona o zaštiti na radu, a unutarnji nadzor nad primjenom pravila zaštite na radu obavlja se sukladno odredbama ovog pravilnika.

VIII. ISPRAVE, EVIDENCIJE I IZVJEŠTAJI

Članak 80.

Sukladno Zakonu i podzakonskom aktu o vođenju isprava, evidencija i izvještaja, te odredbama ovog pravilnika čuvaju se isprave, vode evidencije i podnose izvještaju iz područja zaštite na radu.

Popis isprava, evidencija i izvještaja koji se vode sastavni su dio ovog pravilnika.

PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 81.

Ovaj Pravilnik stupa na snagu osmog dana od dana objave na oglasnoj ploči Škole.

Članak 82.

Stupanjem na snagu ovog Pravilnika prestaje važiti Pravilnik o zaštiti na radu Klasa: 003-06/06-01/31; Urbroj: 2186-45-06-01-1 od 19.12.2006. i Izmjene Pravilnika o zaštiti na radu od 003-05/09-01/6; Urbroj: 2186-45-09-01-1 od 18.11.2009. godine

Članak 81.

Svi postupci započeti po odredbama Pravilnika o zaštiti na radu koji se donošenjem pravilnika stavlja izvan snage, a koji nisu završeni do stupanja na snagu ovog pravilnika, bit će završeni odredbama ovog pravilnika.

Članak 82.

Izmjene i dopune ovog pravilnika obavljaju se na način i prema postupku predviđenom za njegovo donošenje.

KLASA: 003-05/16-01/3

URBROJ: 2186-149-11-16-1

Varaždin, 24.05.2016.

Predsjednik Školskog odbora:
Zvonimir Lončar, dipl. teolog

Pravilnik o zaštiti na radu objavljen je na oglasnoj ploči škole dana 25.05.2016. te je stupio na snagu dana 02.06.2016. godine.

Ravnatelj:
Zoran Hajek, dipl.ing.